

2013

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra

VÝROČNÍ ZPRÁVA

OSNOVA

co přinesl rok 2013	4
naše zařízení	6
služby nabízené našim klientům	8
k veřejnosti	10
přesídlovací programy	12
centra na podporu integrace cizinců	14
hospodaření	18
péče o zaměstnance	22
podání dle zákona	24
představení profese	26

CO PŘINESL ROK 2013

V roce 2013 pokračoval běh všech našich činností, tak jak již jsme zvyklí několik let. Tento rok neznamenal pro naše zařízení, tedy pro azylová zařízení a zařízení pro zajištění cizinců, žádný významný výkyv v počtu klientů, o které pečujeme, tedy o žadatele o udělení mezinárodní ochrany, ti, jimž se jí dostalo a zajištěné cizince.

Další významnou skupinou našich klientů jsou cizinci využívající služeb center na podporu integrace cizinců. V této oblasti došlo vloni k rozšíření stávající infrastruktury o pracoviště Vysočina, které je zprovozněné v krajském městě Jihlava.

K uvedeným činnostem přibyla v posledních letech i další činnost, a to logistické zabezpečení odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

NAŠE ZAŘÍZENÍ

přijímací střediska
pobytová střediska
integrační azylová střediska
zařízení pro zajištění cizinců

V roce 2013 jsme poskytovali naše služby žadatelům o udělení mezinárodní ochrany (dále jen žadatelé) a cizincům s udělenou mezinárodní ochranou (azylové a držitelé doplňkové ochrany) v celkem v sedmi azylových zařízeních třech typů. V roce 2013 přišlo do azylových zařízení celkem 623 nově příchozích žadatelů. Nejčastěji přicházeli do azylových zařízení státní příslušníci Ukrajiny (121 osob, tj. 19,4 %), Sýrie (65 osob, tj. 10,4 %) a Ruska (43 osob, tj. 6,9%).

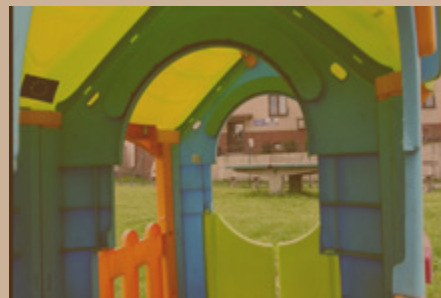
Přijímací střediska slouží k prvotnímu ubytování cizince poté, co požádá o mezinárodní ochranu. Během tohoto pobytu, který trvá necelý měsíc, jsou s žadatelem vedeny úvodní rozhovory, identifikační a zdravotní úkony. Po tuto dobu s žadatelem komunikují také další organizace v rámci Ministerstva vnitra, zejména odbor azylové a migrační politiky, Zdravotnické zařízení MV, cizinecká policie a další. Naše práce je po dobu pobytu žadatele v přijímacím zařízení zaměřena zejména na poskytování informačního servisu, pomoc s etablováním do nového prostředí a zjišťování nezbytných potřeb. Přijímací střediska provozujeme v Zastávce a v prostorách Letiště Václava Havla.

Pro dlouhodobý pobyt žadatele slouží druhý typ našich zařízení, a to pobytová střediska, která na práci v přijímacích střediscích navazují. Nacházejí se v Kostelci nad Orlicí a v Havířově. Středisko slouží k ubytování žadatelů do doby pravomocného ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Pobyt zde je zcela dobrovolný. Po dobu probíhajícího azylového řízení poskytujeme žadatelům souvislou sociální práci a poradenství, hygienický standard, vybavení a finanční prostředky potřebné pro zajištění stravy.

Třetím typem našich zařízení jsou integrační azylová střediska, která slouží k přechodnému ubytování azylových žadatelů a osob s udělenou doplňkovou ochranou. Provozujeme celkem tři integrační azylová střediska, a to v Brně, Jaroměři a v Ústí nad Labem - Předlicích. Integrační azylová střediska slouží k prvotnímu ubytování osob s mezinárodní ochranou, napomáhají k zapojení se do české společnosti a probíhá zde výuka českého jazyka (což považujeme za nejdůležitější integrační krok). V minulém roce přišlo do integračních azylových středisek celkem 52 nových klientů (14 azylových žadatelů a 37 osob s doplňkovou ochranou).

Po celý rok 2013 jsme dále provozovali jedno zařízení pro zajištění cizinců, a to v Bělé pod Bezdězem. Tento typ zařízení slouží k ubytování, resp. zajištění cizinců, na základě rozhodnutí Policie ČR o zajištění za účelem správního vyhoštění. V minulém roce bylo umístěno do zařízení pro zajištění cizinců celkem 357 cizinců. Nejvíce klientů bylo ruské státní příslušnosti (96 osob; tj. 26,9 %), dále pak z Ukrajiny (78 osob, tj. 21,8 %), Vietnamu (37 osob, tj. 10,4 %), Kosova (18 osob, tj. 5,0 %) a Afghánistánu (17 osob, tj. 4,8 %). Průměrná doba zajištění byla 55,5 dne.

SLUŽBY NABÍZENÉ NAŠIM KLIENTŮM

sociální práce
psychologická pomoc
vyplnění volného času

Sociální pracovníci poskytují v našich zařízeních sociální služby. K hlavním cílům sociální práce patří zejména adaptace klienta na nároky situace a prostředí, pomoc při zprostředkování zdrojů a služeb a efektivní a humánní způsob podpory klienta. Úkolem sociálních pracovníků je zajistit základní životní potřeby klienta, přispívat k jeho bezpečí, poskytnout mu emocionální oporu, usnadnit mu komunikaci, podpořit jej v jeho osobním rozvoji a ve znalosti a respektování českých právních norem. Sociální pracovníci také klienta vedou k samostatnosti, odpovědnosti a schopnosti řešit problémy. Snaží se o minimalizaci patologických dopadů pobytu v zařízení na klienta, včetně zvýšeného monitoringu tzv. zranitelných skupin. Základním nástrojem sociální práce v zařízeních je rozhovor sociálního pracovníka s klientem. Rozhovor může mít informační charakter, kdy sociální pracovník předává klientovi potřebné informace, nebo je veden s cílem získat základní informace o klientovi pro tvorbu jeho sociální a rodinné anamnézy. K ukládání a průběžné aktualizaci sociální práce s klientem slouží sociální spis klienta.

Klientům ubytovaným v našich přijímacích a pobytových střediscích poskytujeme komplexní psychologickou péči podle jejich individuálních potřeb. Je zaměřena zejména na zranitelné skupiny klientů, na podporu jejich adaptace v novém prostředí, usnadňování zvládnutí obtížných a krizových situací a slouží jako prevence výskytu těžkých psychických onemocnění a konfliktních situací mezi jednotlivými žadateli.

Nabídka volnočasových aktivit v jednotlivých zařízeních je rozmanitá a upravená dle aktuální skladby klientů, v nabídce standardně byla možnost zapůjčení denního tisku v několika světových jazycích, návštěvy hřišť, tělocvičen, posiloven a knihoven.

V přijímacím středisku **Ruzyně** klienti využívali internet, měli možnost uměleckého i sportovního vyžití, zapůjčení hudebních nástrojů, hraní na herních konzolách a probíhala zde výuka českého jazyka. V přijímacím středisku **Zastávka** klienti navštěvovali multikulturní centrum, kde pro ně pedagogové volného času připravovali filmové projekce, sváteční setkání a různé tematické akce. Skladbu doplňovaly sportovní turnaje a klienti se mohli podílet např. na nové výzdobě střediska. Zaměstnanci pobytových středisek organizovali různé výlety, návštěvy muzeí, hradů, výstav a kulturních akcí. Ve střediscích měli klienti možnost sportovat na venkovních hřištích, cvičit v tělocvičně, tvořit z keramiky a mnoha jiných materiálů, podílet se na přípravě různých svátků a oslav. V pobytovém středisku **Kostelec nad Orlicí** probíhal kroužek juda, který navštěvovali mladší klienti. Pro všechny skupiny klientů byly zorganizovány také dva speciální kurzy. První byl zaměřen na finanční gramotnost a druhý na nízko-rozpočtové vaření. V obou pobytových střediscích probíhaly kurzy českého jazyka, a to několikrát týdně, v každém středisku výuku zajišťovali dva lektori.

V zařízení pro zajištění cizinců **Bělá pod Bezdězem** jsme klientům nabízeli volnočasové aktivity, které prioritně měly za cíl eliminovat negativní jevy spojené s pobytem v uzavřeném zařízení. Nabídka volnočasových aktivit je samozřejmě přizpůsobena zvláštnímu režimu zařízení, nicméně možnosti sportovního či výtvarného vyžití byly bohaté. Standardně je také klientům, zde žijícím, k dispozici cizojazyčná knihovna, čajovna, tělocvična a výtvarná dílna.

V integračních azylových střediscích poskytují sociální pracovníci klientům poradenství a asistenci. Hlavní náplní sociálního pracovníka je vytvoření sociální anamnézy klienta a společné vypracování integračního plánu. Nezastupitelná je rovněž pomoc při registracích na úřadech, zdravotnických zařízeních, při hledání zaměstnání i bytů, zápis dětí do školních zařízení a další pomoc vycházející z individuálních potřeb klienta v jeho integračním procesu.

Pro děti jsou zřízena dětská centra, jejichž podrobný popis a nabídku činností najdete na str. 26.

K VEŘEJNOSTI

V loňském roce pokračovala putovní výstava „Já, člověk“, tentokrát v Havířově. Ve spolupráci s Městským kulturním střediskem byla v kině Centrum přístupná kolekce fotografií pořízených klienty v předcházejícím roce během stejnojmenné fotografické soutěže.

Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí již tradičně každoročně připravilo na jaře Den otevřených dveří, kdy si veřejnost mohla středisko prohlédnout, navštívit výtvarnou dílnu, dětské centrum a další prostory, kde naši klienti tráví svůj volný čas. Tradiční ochutnávky sladkostí z kuchyně klientů doplňoval kulturní program a workshop žonglování. Dále se zaměstnanci podíleli na výstavě „Setkávání národů“ pořádané Diecézní charitou Hradec Králové a o letních prázdninách připravili pět dílen pro veřejnost, které se staly oblíbenými v širokém okolí. Navštěvníci střediska si mohli vyzkoušet např. malování vitráží, techniku Tiffany, glazování keramiky nebo pletení z pedigu.

V přijímacím středisku Zastávka jsme pro klienty v průběhu roku uspořádali několik turnajů např. ve stolním tenisu nebo deskových hrách. Program byl přizpůsobován charakteru střediska, které klienti nemohou opouštět. Pedagogové volného času tak připravovali pravidelné filmové projekce, vyráběli masky na Halloween, různé ozdoby apod.

široká veřejnost
spolupracující instituce
studentské praxe

V roce 2013 jsme spolupracovali s řadou nevládních organizací, které se podílely na některých aktivitách určených klientům. Jednalo se např. o Arcidiecézní charitu, která v přijímacím středisku Ruzyně zajišťovala provoz sociálního šatníku, podílela se na volnočasových aktivitách a zajišťovala příležitostnou směnu peněz a drobné nákupy pro klienty.

V přijímacím středisku Zastávka působila Charita Brno, která zde provozovala sociální šatník, rukodělnou a hudební dílnu. Diecézní charita Hradec Králové provozovala v pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí řezbářskou, šicí a hudební dílnu. O sociální šatník se starala Oblastní charita Ústí nad Orlicí. V zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem měla na starosti sociální šatník Farní charita Česká Lípa a šicí dílnu Diakonie českobratrské církve evangelické. Dále sem dojížděli dobrovolníci z neziskové Organizace pro pomoc uprchlíkům, kteří pro muže připravovali sportovní program a pro ženy zejména rozmanité ruční práce. Klienti dále měli možnost zúčastnit se pravidelných setkání s pravoslavnou církví a besed v rámci projektu Charity Praha „Resocializační program pro cizince“. Volnočasové aktivity realizované smluvními partnery byly zhusta situovány na dny pracovního klidu, aby ve vztahu k činnostem kmenových zaměstnanců nedocházelo ke zbytečnému souběhu, ale naopak kýženému doplnění naší standardní nabídky.

V roce 2013 v azylových zařízeních a jednotlivých centrech na podporu integrace cizinců absolvovalo praxi celkem 75 studentů středních a vysokých škol (25 v azylových zařízeních a 50 v centrech na podporu integrace cizinců). Nejčastější studijním oborem praktikantů byla sociální práce, sociálně právní činnost, mezinárodní teritoriální studia a další (např. z University Palackého v Olomouci, Ostravské university, University Pardubice, Caritas, Evangelická akademie a dalších škol). Praktikantům byla umožněna účast na některých aktivitách, resp. činnostech běžného chodu azylových zařízení, v centrech na podporu integrace cizinců bylo praktické seznamování zaměřeno převážně na terénní práci a poznání specifík práce s cizinci.

PŘESÍDLOVACÍ PROGRAMY

ENARO

V minulém roce jsme se zúčastnili další fáze přesídlovacího programu v rámci Koncepce národního přesídlovacího programu. Na základě usnesení vlády ze dne 13. června 2012 č. 415 o Realizaci národního přesídlovacího programu, jsme již v roce 2012 zajistili pobyt sedmi barmským rodinám, které byly ubytovány v integračním azylovém středisku Předlice. V roce 2012 byl zahájen intenzivní kurz českého jazyka pro dospělé a pokračoval do června 2013. Pro dětské klienty probíhal kurz českého jazyka v základní škole, kterou navštěvovali.

Pro dospělé byl dále zorganizován kurz práce na PC, který smluvně zajistila Poradna pro integraci. Organizace pro pomoc uprchlíkům realizovala kurz sociokulturních reálií. Naši zaměstnanci pomáhali našim klientům, tak jako v každém integračním azylovém středisku, zapojit se do běžné české společnosti. Díky možnostem tohoto projektu se mohly přesídlené osoby lépe připravit na svůj nový život v České republice.

Od roku 2001 jsme aktivně zapojeni do neformální sítě ENARO (European Network Of Asylum Seekers Reception Organisations), která sdružuje významnou část organizací a agentur, které mají v evropských zemích v gesci přijímání žadatelů. Smyslem tohoto uskupení jsou výměnné stáže zaměstnanců, čímž je umožněna výměna pracovních zkušeností mezi jednotlivými evropskými zeměmi za účelem podpory a zkvalitňování pracovních postupů. Důležitým aspektem je rovněž tímto způsobem podpořit výměnu profesních zkušeností v rámci závazku EU při tvorbě společného evropského azylového systému.

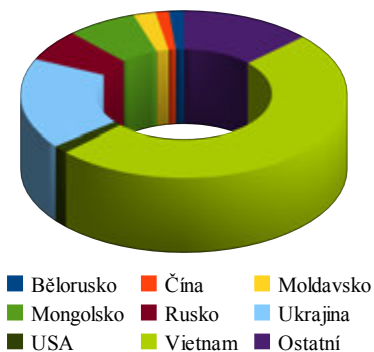

V roce 2013 se uskutečnily dvě kola výměnných stáží, a to na jaře a na podzim. Za Správu se v každém kole zúčastnila jedna sociální pracovnice, a to z pobytového střediska Kostelec nad Orlicí a Havířov, které navštívily Švédsko resp. Srbsko. Zastřešujícím tématem výměnných stáží se stal Conflict Management – způsoby zvládnání, předcházení a řešení konfliktních situací. Jarní stáže absolvovali sociální pracovníci, kteří se s konflikty a jejich zvládnáním setkávají v „první linii“, podzimní část absolvovali zaměstnanci na vyšších pozicích, kteří se konflikty a jejich řešením rovněž zabývají. Výměnné stáže byly zakončeny závěrečnou konferencí, která proběhla v zimě v srbském Bělehradu. Hlavní náplní konference byly pracovní workshopy, v rámci kterých proběhlo vyhodnocení zkušeností a poznatků získaných při výměnných stážích do souhrnných závěrů a doporučení, jak pracovat v rámci svěřených kompetencí.

CENTRA NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ

V rámci projektu financovaného z Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí pokračovala i v roce 2013 činnost Center na podporu integrace cizinců v Moravskoslezském, Pardubickém, Plzeňském, Zlínském, Karlovarském, Libereckém, Jihočeském a Olomouckém kraji, jejichž cílovou skupinou jsou cizinci z tzv. třetích zemí, kteří na území České republiky pobývají v rámci dlouhodobého nebo trvalého pobytu. Nově bylo v roce 2013 součástí tohoto projektu rozšíření působnosti stávajícího pardubického centra do Kraje Vysočina, a to zřízením a provozováním pracoviště na podporu integrace cizinců v Kraji Vysočina se sídlem v Jihlavě.

Klienti
podle státní příslušnosti

V roce 2013 evidovala centra na podporu integrace cizinců spolu s pracovištěm Jihlava celkem 7 875 klientů, kterým bylo poskytnuto celkem 50 600 služeb. Klienti Center tradičně nejvíce pocházeli ze zemí Vietnamu, Ukrajiny, Mongolska a Ruska. Nejvyužívanější službou, obdobně jako v minulých letech, byly kurzy českého jazyka (v projektovém období navštívilo jazykové kurzy celkem 2 487 klientů), dále pak sociální a právní poradenství.

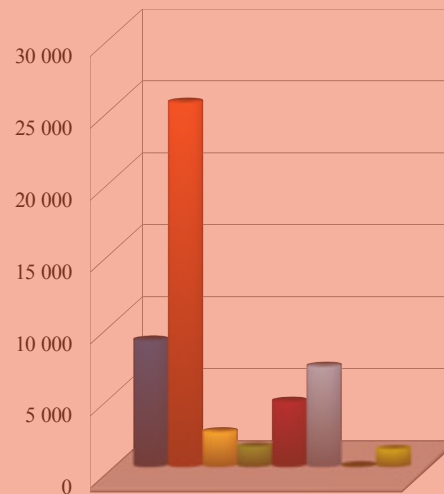
Hlavním posláním center i pracoviště na podporu integrace cizinců (dále jen centra) bylo i nadále, v návaznosti na vládní materiál „Koncepce integrace cizinců“, vytvářet prostor pro dlouhodobou a koncepční podporu integrace cizinců. Centra iniciovala a realizovala aktivity podporující sociální, právní a jazykovou emancipaci cizinců v daných regionech. Svým klientům napomáhala zvýšit jejich schopnosti, dovednosti a znalosti, které přispívají k jejich soběstačnosti a usnadňují jim orientaci v české společnosti.

Centra dále rozvíjela činnosti s dopadem na majoritní společnost, kdy se podílela na rozvíjení tolerance vůči jiným kulturám a na prevenci sociálněpatologických jevů, jako jsou různé projevy xenofobie či rasismu, což má vliv na pozitivní vývoj obrazu cizinců žijících v České republice.

Úkolem každého centra bylo také zajistit činnost regionálních poradních platforem, které sloužily k řešení aktuálních problémů cizinců v daném regionu, k výměně informací mezi zainteresovanými institucemi i prohloubení spolupráce mezi nimi; těmito institucemi jsou například krajské a obecní úřady, cizinecká policie, státní a městská policie, úřady práce, finanční a živnostenské úřady, nestátní neziskové organizace a další subjekty.

V rámci jednotlivých krajů centra zajišťovala služby pro cizince, zejména kurzy českého jazyka, sociální a právní poradenství, poradenskou a informační činnost, sociokulturní kurzy nebo tlumočení.

Celkový objem služeb

- Kurz češtiny - základní
 - Sociokulturní kurz
 - Poradenská a informační činnost*
- Kurz češtiny - intenzivní
 - Sociální poradenství - smluvní poskytovatelé
 - Internet + knihovna
- Právní poradenství
 - Sociální poradenství - pracovníci CPIC

* Služba byla poskytována pouze na pracovišti v Kraji Vysočina, a to do 1. 7.

integrační aktivity

Centra realizovala v roce 2013 velké množství různých akcí typu workshopů, volnočasových aktivit, sportovních dní, etnických večerů, setkání komunit atp. Tyto aktivity měly za cíl podporovat propagaci tématu integrace cizinců, cizinci mají možnost se při nich setkávat s majoritní společností, seznámit se s odlišným prostředím a akce zároveň podporovaly přátelské soužití mezi migranty a majoritní společností.

Novou aktivitou center v roce 2013 bylo zapojení členů cizineckých komunit do integračních aktivit, kdy s vybranými zástupci byla uzavřena dohoda o provedení práce. Zástupci cizineckých komunit se tak mohli zapojit do příprav a propagace sociokulturních kurzů nebo kulturních a společenských akcí zaměřených na majoritní společnost. Taktéž se mohli podílet na zajištění tlumočení nebo asistenčních služeb pro cizince, například pomoc dětem cizinců při adaptaci. Spoluprací se zástupci komunit byl posílen komunitní charakter center.

Multikulturní týden - Jarmark

V Pardubicích proběhl v květnu již tradiční Multikulturní týden, jehož cílem bylo zprostředkovat různými formami setkávání cizinců, etnických a národnostních menšin a majoritní společnosti. V rámci této akce proběhl, mimo jiné, na Pernštýnském náměstí multikulturní jarmark, jehož program obsahoval vystoupení skupiny Vem Camará Capoeira Pardubice, folklórní vystoupení vietnamské rodinné skupiny SonHuong, dále pak vystoupení jednotlivců i skupin z Austrálie, Mexika, Nizozemí, Kolumbie, Balkánu, ale i romské skupiny Juniors a souboru Sudaruška. Po celý den měli návštěvníci příležitost ochutnat speciality z Mongolska, Číny, Arménie, Ukrajiny, tradiční romskou i latinsko-americkou kuchyni a mnohé další.

Den indické kultury „Namaste India!“

V reprezentativních prostorách Měšťanské besedy v Plzni se uskutečnil den indické kultury pořádaný centrem a Plzeňskou filharmonií za podpory Velvyslanectví Indické republiky. Jednalo se o celodenní kulturně-společenský program, určený pro širokou škálu obecnictva. Součástí programu byla odborná přednáška pro studenty středních škol, hudební a taneční vystoupení doplněné profesionální výstavou fotografií zobrazující život a kulturní tradice Indie. Do akce se zapojila řada jednotlivců a organizací, které se tématem Indie zabývají. Pro diváky byla připravená široká nabídka workshopů a bohatá ochutnávka tradičního jídla. Celý program vyvrcholil koncertem filharmonie vedené indickým dirigentem.

Další akce na kterých se centra podílela:

- Dny ukrajinské kultury
- Sváteční den dětí
„Tet trung thu“
- Liberec – jedno město pro všechny
- Současné trendy integrační politiky ČR a sociální práce s cizinci

HOSPODAŘENÍ

příjmy a výdaje

Jedním z faktorů, který každoročně zásadním způsobem ovlivňuje čerpání rozpočtu Správy, je počet žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, počet osob s udělenou mezinárodní ochranou a počet zajištěných i ubytovaných cizinců, jimž Správa poskytuje své služby. Na čerpání rozpočtu běžných výdajů Správy je patrný i současný rozsah činností prováděných pro zajištění chodu pracovišť odboru azylové a migrační politiky MV. Na tento účel Správa vynaložila v roce 2013 téměř 57 mil. Kč, což je 43 % z celkového objemu rozpočtu ostatních běžných výdajů. V roce 2013 realizovala Správa, a to na základě smluv podepsaných s odpovědným orgánem, celkem 3 projekty, z toho 2 projekty spolufinancované z Evropského uprchlického fondu a 1 projekt spolufinancovaný z Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Porovnání výsledků dosažených za rok 2013 v příjmové a výdajové části s rokem 2012.

Tabulka obsahuje údaje (v tis.) o čerpání rozpočtu SUZ, tedy bez výdajů vynaložených na realizaci projektů spolufinancovaných z fondů EU, které jsou předmětem samostatného detailního komentáře v dalších částech této správy.

Ukazatel	Skutečnost 2012	Skutečnost 2013	Rozdíl
Příjmy celkem	1 706	1 956	250
<i>v tom: Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a příj. transfery celkem</i>	<i>1 706</i>	<i>1 956</i>	<i>250</i>
Výdaje celkem	239 044	231 772	-7 272
<i>v tom:</i>			
Běžné výdaje celkem	236 855	230 185	-6 670
<i>v tom:</i>			
<i>Mzdové a související výdaje (platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci + povinné pojistné + FKSP)</i>	<i>104 246</i>	<i>100 862</i>	<i>-3 384</i>
Ostatní běžné výdaje celkem	132 609	129 323	-3 286
<i>z toho:</i>			
ostatní provozní výdaje	132 609	129 323	-3 286
Výdaje na financování programu reprodukce majetku	2 189	1 587	-602
Výdaje na výzkum celkem	0	0	0
<i>z toho: mzdové a související výdaje</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Finanční objem takto realizovaných projektů byl v roce 2013 (vynaloženo 23 510 tis. Kč) vyšší než objem vynaložený v roce 2012 (vynaloženo 20 567 tis. Kč). Toto zvýšení bylo způsobeno jednak realizací projektu přesídlení barmských uprchlíků, a také vyšším objemem realizace u projektu z EIF (otevření pracoviště Centra pro kraj Vysočina). V oblasti mzdových a souvisejících výdajů bylo dosaženo snížení oproti roku 2012 o celkem 3 874 tis Kč, což se dá popsat jako komplex tří různých faktorů:

- a) promítnutí meziročního snížení objemu mzdových prostředků, především jako dopad vrácení 24 systemizovaných pracovních míst na MV,
- b) podstatně nižší výplata odstupného než v předchozím roce,
- c) vyšší objem mzdových prostředků, hrazený v roce 2013 v rámci projektu EIF.

Výdaje na zabezpečení odboru azylové a migrační politiky

Celkově bylo v roce 2013 na chod pracovišť odbor azylové a migrační politiky vynaloženo celkem 56 729 000 Kč, z čehož převážná část (celkem cca 45 000 000 Kč) byla vynaložena na pronájem prostor a s tím spojené služby, dále na chod objektů ve správě Správy, v nichž jsou umístěna pracoviště odboru azylové a migrační politiky MV a rovněž na opravy a údržbu majetku. Nezanedbatelná část byla rovněž vynaložena na materiální zabezpečení pracovišť pobytu cizinců odboru azylové a migrační politiky MV, a to jak na pořízení nového vybavení pracovišť (registračky, skartovačky, sedací a kancelářský nábytek), tak i na pořízení dokladů (pobytové štítky) a kancelářských, hygienických, úklidových a dalších potřeb. Za tímto účelem bylo vynaloženo cca 11 700 000 Kč.

Provoz azylových zařízení a zařízení pro zajištění cizinců

Mírný pokles počtů žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a zajištěných cizinců, se projevil v tom, že na provoz AZ a ZZC byla vynaložena částka o cca 3% nižší než v roce 2012. Nejvýrazněji se na ostatních provozních výdajích na provoz AZ a ZZC a poskytování služeb žadatelům o udělení mezinárodní ochrany a zajištěným a ubytovaným cizincům podílely:

- platby za ostrahu objektů
- platby za energie (spotřeba plynu a elektrické energie, vody)
- nájemné za objekty
- nákup potravin
- smluvní dodávka stravy pro klienty
- nákup výstrojního materiálu
- nákup stavebně ubytovacího materiálu
- nákup pohonných hmot
- výplaty finančních příspěvků klientům
- výplaty finančního příspěvku obcím

finanční příspěvky obcím

V roce 2013 byly z naší strany kromě standardní činnosti zajišťovány další aktivity, a to na základě usnesení vlády či dohod s odborem azylové a migrační politiky MV. Konkrétně se jednalo o:

- výuku českého jazyka pro azylanty v integračních azylových střediscích,
- zajištění transferů cizinců do země odpovědné za posouzení žádosti o azyl – Dublinské nařízení (součinnostní dohoda mezi Správou a odborem azylové a migrační politiky MV).

Na realizaci těchto aktivit jsme pak z takto obdržených rozpočtových prostředků vynaložili celkem cca 1 187 000 Kč.

Na základě § 84 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, byl obcím, v nichž se nachází azylová zařízení, poskytnut příspěvek na úhradu nákladů obce vynaložených v souvislosti s azylovým zařízením na jejím území. Výše finančního příspěvku byla stanovena usnesením vlády ze dne 9. ledna 2013 č. 19 na 8 Kč za osobu a jeden pobytový den žadatele o udělení mezinárodní ochrany či osoby s udělenou mezinárodní ochranou v azylovém zařízení. Celkem bylo obcím, na jejichž území se nachází azylová zařízení, vyplaceno 800 176,- Kč.

Příjemce	Skutečnost k 31. 12. 2013
Statutární město Havířov	196 592 Kč
Obec Zastávka	96 584 Kč
Městská část Brno – Židenice	22 312 Kč
Úřad městského obvodu Ústí nad Labem, Městský obvod Ústí nad Labem - město	50 328 Kč
Město Kostelec nad Orlicí	403 656 Kč
Město Jaroměř	30 016 Kč
Město Česká Lípa	688 Kč
Celkem:	800 176 Kč

PÉČE O ZAMĚSTNANCE

Komplexní péče o zaměstnance zahrnuje propracovaný systém vzdělávání, poskytování benefitů, příspěvků z FKSP a v neposlední řadě také zajišťování supervize pro vybrané pracovní pozice. Významná pozornost je věnována vzdělávacím aktivitám pro zaměstnance, kteří přicházejí s klienty denně do osobního kontaktu, tj. zejména pozicím sociální pracovník, ubytovatel, vedoucí jednotlivých skupin atd. Dále jsou do procesu vzdělávání zahrnuti též zaměstnanci v manuálních profesích (např. kuchař, správce budovy, uklízeč atd.), pro které jsou zajišťovány především školení týkající se bezpečnosti práce a zákonná profesní školení.

Nezanedbatelnou součástí vzdělávání je i vzdělávání managementu, kdy se jedná především o školení manažerského typu.

V uplynulém roce proběhlo na základě plánu vzdělávání deset hromadných vzdělávacích aktivit. Z nejzajímavějších vzdělávacích aktivit můžeme zmínit například školení s názvem „Obchodování s lidmi“ ve spolupráci s organizací La Strada, „Kreativní řešení konfliktů“ ve spolupráci s Akademií vězeňské služby nebo „Psychiatrické minimum“ od agentury Fokus, kde přednášel uznávaný lékař v oboru psychiatrie MUDr. Stuchlík.

vzdělávání supervize personální statistiky

Spolupráce s Akademií vězeňské služby si velmi ceníme, neboť se jedná o dlouhodobou spolupráci, která je velmi úspěšná a přínosná. Ve spolupráci s Akademií vězeňské služby bude naše organizace pokračovat i v roce 2014. Nově jsme v roce 2013 realizovali školení MS Office prostřednictvím e-learningu, díky němuž bylo proškoleno více než 100 zaměstnanců a tato forma výuky zaznamenala velký ohlas.

Kromě hromadných vzdělávacích aktivit vyplývajících z plánu vzdělávání probíhají i individuální vzdělávací akce a to především se zaměřením na sociální pracovníky, kteří tak splňují zákonnou podmínku celoživotního vzdělávání v rozsahu 24 akreditovaných hodin za rok dle zákona o sociálních službách.

Velká pozornost je věnována i novým zaměstnancům. Jednak jsou zapojeni do systému vzdělávání ihned po nástupu, ale především je pro ně připraveno úvodní školení nových zaměstnanců, které je realizováno prostřednictvím interního lektorského sboru.

Interní lektorský sbor je složen z vedoucích odborů, ale také z ostatních odborných zaměstnanců, kteří novým kolegům poskytují základní a nejdůležitější informace o Správě, a to jak z pohledu zaměstnance a jeho fungování v organizaci, ale i z pohledu klienta.

Supervize zaměstnancům v přímém kontaktu se žadateli, zejména sociálním pracovníkům a organizačním pracovníkům příjmu, byla důležitou činností v prevenci syndromu vyhoření, v podpoře profesionální týmové práce s klienty a jako nástroj sebekontroly a sebereflexe poskytovatelů poradenských a dalších služeb.

Personální statistika podle vykonávaných činností k 31.12.

	Pražské pracoviště	Centra na podporu integrace cizinců	Zařízení pro zajištění cizinců	Azylová zařízení	Celkem
Management	5	1	1	4	11
Péče o klienty činností metodické a koordinační	8	1	1	3	13
přímá obslužná činnost klientům	0	32	28	75	135
Technické a provozní činnosti	14	0	26	50	90
Ekonomické a administrativní činnosti	21	2	5	13	41
Celkem	48	36	61	145	290

Personální vývoj

Věková struktura zaměstnanců k 31.12. v %

	2011	2012	2013
Do 20 let	0,00	0,00	0,00
21-30 let	14,51	14,29	11,72
31-40 let	27,13	26,19	28,62
41-50 let	22,71	25,85	24,83
51-60 let	27,76	23,81	25,17
61 a více	7,89	9,86	9,66
Počet	317	294	290

Dosažené vzdělání zaměstnanců k 31.12. v %

	2011	2012	2013
Základní	3,47	3,07	2,76
Střední a vyučení	23,03	23,13	21,38
Střední s maturitou	37,59	35,37	37,24
Vyšší odborné	3,79	3,74	4,14
Vysokoškolské	33,12	34,69	34,48

PODÁNÍ DLE ZÁKONA

zákon č. 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu
k informacím, ve znění
pozdějších předpisů

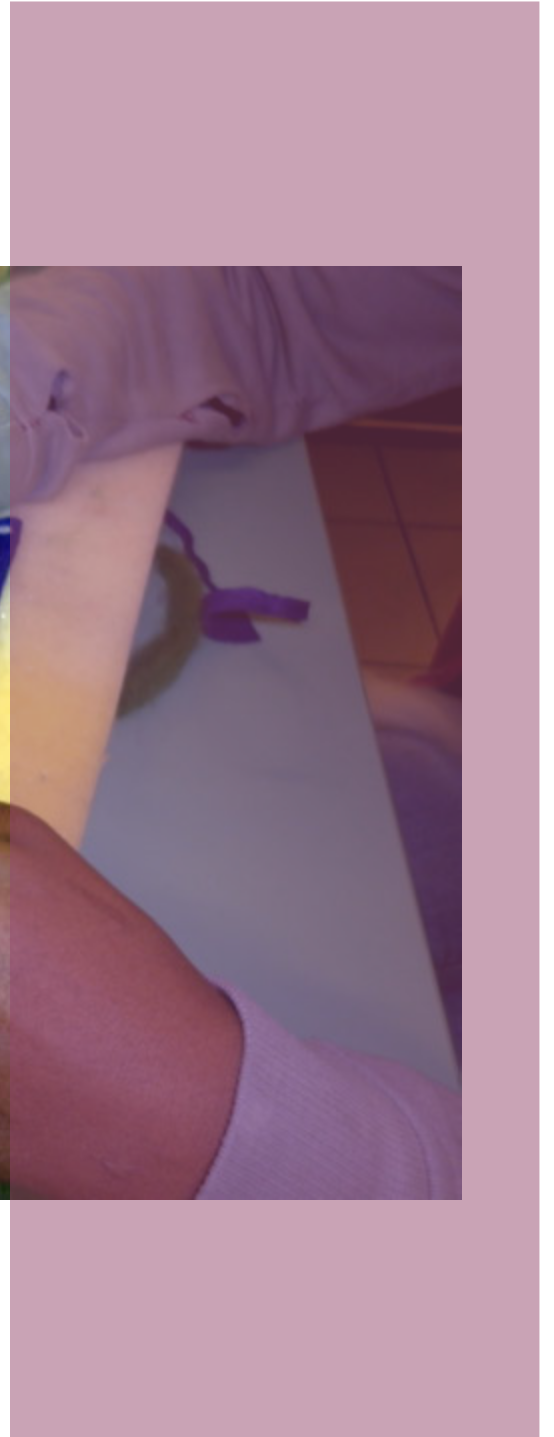
V kalendářním roce 2013 jsme obdrželi celkem jedenácti žádostí o sdělení informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „žádosti dle zákona“).

Z celkového počtu jedenácti žádostí dle zákona nám byla doručena jedna stížnost dle 16a zákona, a to z důvodu nezodpovězení tazateli (Amnesty International ČR) naší organizací. Po prošetření této stížnosti bylo zjištěno, že původní žádost dle zákona nám nebyla doručena a z toho důvodu byla stížnost odložena. Požadované informace jsme tazateli - Amnesty International ČR samozřejmě poskytli (informace o přítomnosti 1 skupiny, resp. národnosti klientů v našich zařízeních).

V roce 2013 nebyla přijata platba za poskytnutí informací dle zákona.

Nejčastější okruhy dotazů byly zejména:

- sdělení informací o plánovaných veřejných zakázkách a investicích (**2x**),
- informace o počtu klientů nacházejících se v našich zařízeních (**3x**),
- sdělení informací týkajících se našeho majetku - budov, případně poskytnutí písemných dokumentů vztahujících se k majetku Správy (**3x**),
- dotaz klienta na četnost prováděných kontrol cizineckou policií (**1x**),
- sdělení informací provozního charakteru (webové stránky, operátor) **2x**.

PŘEDSTAVENÍ PROFESE

vychovatelka
dětského centra

Jmenuji se Lia, pracuji jako vychovatelka a chtěla bych vám představit dětské centrum v pobytovém středisku. Děti k nám přicházejí od útlého věku. Ráno k nám přijdou předškolní děti, nejmenší batolata přicházejí v doprovodu někoho z rodiny. Starší děti přicházejí po vyučování jako do družiny. Také maminky si k nám často chodí popovídat, probíráme výchovu dětí, sdílí s námi své radosti, trápení i obavy jak se vyznat v českém prostředí. Některé maminky s námi rády malují a tvoří a užívají si tak něco z dětství, které měly často velmi krátké.

V dětském centru děláme projektové vyučování, to znamená, že se zaměříme na jedno téma, ať už je z historie, zeměpisu nebo prvouky a všechny aktivity, jako je příprava do školy, výtvarná, hudební, literární výchova nebo i sport, směřujeme k tomuto tématu. Zkrátka nepřijdou ani domácí úkoly do školy. Také se snažíme udržovat rituály jednotlivých ročních období a svátků, kterých je v multikulturním prostředí opravdu hodně.

S dětmi jezdíme o víkendu autobusem na výlety, pořádáme cyklistické výpravy, procházky do lesa i do blízkého zámeckého parku a jezdíme také sáňkovat a lyžovat na hory.

Spolupracujeme s jednou menší základní školou a s mateřskou školou. Připravujeme pro ně programy s tematikou poznávání cizích kultur, které doplňujeme výtvarnými a sportovními činnostmi. Na oplátku nás oni zvou na jejich aktivity. Dále navštěvujeme kulturní akce, jako jsou výstavy, tvoření, besídky a další aktivity spojené s českými tradicemi a zvyky. V dětském centru ale řešíme i sourozenecké vztahy nebo dětská trápení se spolužáky ve škole. Pomáháme dětem, aby spolu dokázaly vycházet, navázat přátelství s dětmi z odlišných kultur, a někdy i ze zemí, které jsou s jejich vlastí ve válečném konfliktu.

Chtěla bych se s vámi podělit o všechny zkušenosti, ale protože máme za rok opravdu mnoho aktivit, popíši Vám zážitek z minulého jara. Zima tento rok skončila jen podle kalendáře, přesto jsme tak jako každý rok s dětmi vytvořily z hadrů postavu a ozdobily ji. Šli jsme na procházku k řece, děti nesly Moranu, recitovaly básničku a hrály hry. U řeky jsme Moranu zapálily, děti byly nadšené, plula po vodě, stále hořela a tak jsme musely běžet za ní a běžely jsme dlouho, až se u splavu utopila. Děti byly udýchané, ale spokojené a veselé. Bylo to dobrodružství. Cestou zpátky jsme si my vychovatelky myslely, že děti jsou už unavené a tak jsme vymyslely jen krátkou honičku po poli. Bylo to pole široké, v rovině, několik kilometrů dlouhé a přehledné, trochu rozblácené, široko daleko žádná cesta ani auto. „Máš babu“ a děti se rozutekly po poli na všechny strany. S dětmi v dálce jsme se pak domlouvaly pomocí rukou, některé děti byly sotva vidět. Když jsme se zase sešli, jednomu staršímu chlapci pole „sežralo“ tenisku, hledat botu v poli nejde a tak jsme šli domů. Chlapec byl z Ukrajiny a tam se údajně věří, že když jde člověk s jednou botou, ohrožuje tak život své matky. Kluk si botu sundal a tak ho máma doma pochválila a vůbec se na nás nezlobila. Odborně se takovým dobrodružstvím říká zážitková pedagogika a jsou reálnou a účinnou prevencí psychopatologických jevů.

Na Velikonoce jsme s dětmi napekly velikonoční perníčky, které jsme ozdobily bílou polevou. Malovaly jsme vajíčka, velikonoční věnce hýřily barvami. Ze skořápek jsme nakonec vytvořily i housenku a květinový košíček. Snažily jsme se s dětmi uplést pořádné pomlázky, ale to se nám moc nepodařilo, vzniklo něco, s čím se opravdu nedalo ublížit, všechno zlé je k něčemu dobré. Pozvaly jsme rodiče do dětského centra na velikonoční koledu, děti zazpívaly písničky, předvedly své práce a společně s rodiči snědly nádherné perníčky. Abychom viděly jarní zelenou travičku, musely jsme zasít řeřichu do talířků, které si děti samy vyrobily ze skartovacího papíru, a také jsme si vytvořily korálky ze samotvrdnoucí hmoty, záložky do knihy i zvířátka z vizovického těsta.

Už dlouho jsme se snažily, aby nám maminky zazpívaly nějaké národní písničky a teprve teď na jaře se nám to povedlo. Získaly jsme od jedné maminky krásnou Kurdskou ukolébavku, písničku pro nevěstu a dvě další písně o svobodě Kurdů, která jim chybí. Zpívat ukolébavku cizím se zřejmě nedělá, je to příliš osobní, ale my už teď pro tuto maminku cizí nejsme. Začaly jsme tedy zpívat kurdské písničky. Jako vychovatelky jsme se je učily mnohem déle, než se kurdské děti učí české písně. Tohle jaro jsme se také od jedné dívky učily tančit kubánské rytmy a poslouchaly kubánské písně.

Všechna jarní témata nemůžeme popsat podrobně a tak jen letem světem, učily jsme se a kreslily druhy písma, arabské písmo, azbuku. Menší děti se zaměřily na téma „jak žijí zvířata na statku“. Naučily se názvy zvířat a související slovíčka v českém jazyce, malovaly obrázky zvířat různými výtvarnými technikami, na toto téma také vypracovaly pracovní listy a grafomotorická cvičení. Učily se národní písničky o zvířatech a také v pohybové výchově napodobovaly jednotlivá zvířata. Dalším tématem bylo měření. Děti si vyrobily ciferník a naučily se poznávat hodiny, měřily nejen čas, ale i svou vlastní výšku v centimetrech, a to na metru vyzdobeném obrázky slonů, který si samy vyrobily. Když už bylo jaro v plném proudu, udělaly jsme si v dětském centru vlastní zahrádku v bedýnce, zasadily sazenice petrklíčů a semínka do hlíny a pozorovaly, jak rostou a kreslily je. Děti se učili základní poznatky o rostlinách, ale také o nich zpívaly písničky.

Na Svátek matek jsme pro maminky vyrobily srdíčka.

Dalším důležitým tématem byla dopravní výchova, větší děti byly několikrát na cyklistickém výletě, například na letní slavnosti na Brumbárově v Krchlebách, nebo na otevření cyklosezóny a dalších. A tak jsou znalosti silničního provozu nutností. Děti doplňovaly pracovní sešit dopravní výchovy BESIP, vytvořily si semafor, venku jsme jim křídou nakreslily silnice s přechodem pro chodce. Na koloběžkách potom jezdily jako na dopravním hřišti a zastavovaly na semaforu.

S rodiči jsme v dětském centru plánovali dvanáct druhů zákusků a etnických specialit jako ochutnávky na den otevřených dveří a také připravily recepty na všechny ty dobroty od receptu na chalvu a pachlavu, až po tvarožník, medovník a chačapury.

Děti se u nás často mění, i toto jaro jich několik odešlo. Když odcházejí ty, které máme už dlouho rády, je z toho velké loučení i smutek. Děti se u nás naučí mnoho věcí, ale nejdůležitější je, že se naučí se k sobě dobře chovat. A dá to hodně práce. Omluva, nebo zdvořilá žádost, není všude na světě běžná a tak, když vidíte děti z různých zemí po delším pobytu u nás, jak se samy bez napomínání dokáží omluvit, vyřešit konflikt smírem, nebo automaticky poděkovat, máte pocit, že to smysl mělo. Rozloučily jsme se s několika dětmi, přišly další a vše začíná nanovo, je léto.

Co říct na závěr, určitě musíme zmínit úspěchy. Naším úspěchem je však prospěch dětí a nejen ten ve škole. V jednotlivých projektech se u nás děti naučily mnoho konkrétních znalostí a českých slovíček, které jim pomohou být úspěšné ve škole, ale také se naučily různým schopnostem, například pohybovat se bezpečně po ulicích. Protože je to bavilo, doufáme, že získaly zájem o vzdělávání.